

Door Henk Jongsma, hoofdauteur Op niveau tweede fase

Verdacht

Inleiding

Je kent ze vast wel, van tijdschrift of internet: van die vragenrubrieken. Soms gaat het daarbij om informatieve vragen – over reizen, cosmetica, schoonmaak, enzovoort – maar 'leuker' zijn de rubrieken over 'levensvragen' in de trant van *Hoe hoort het eigenlijk?* of *Kan ik dat wel doen?*

Zo heeft Arnon Grunberg een rubriek *De mensendokter* in het weekblad *Vrij Nederland* waarvan in 2011 zelfs een verzameling in boekvorm uitkwam: *De mensendokter*.

Beatrijs Ritsema heeft ook zo'n rubriek, *Beste Beatrijs*, in de zaterdagbijlage *Tijd* van het dagblad *Trouw*. Ze nodigt de lezers uit vragen te sturen: 'Hebt u vragen over de omgang met buren, collega's, familie, vrienden en kinderen? Stuur ze ...'

Met een van die vragen, waarvan uiteraard de naam van de steller niet bekend wordt gemaakt, ga je je in deze lesbrief bezighouden.

Opzet van deze lesbrief

- Je leest de vraag die werd gesteld en beoordeelt die (opdracht 1).
- Je schrijft een eigen antwoord op die vraag (opdracht 2).
- Je schrijft een dialoog (opdracht 3).
- Je schrijft een brief (opdracht 4).
- Je schrijft een verhaal (opdracht 5).
- Je schrijft een vraag, en een antwoord op een vraag van een medeleerling (opdracht 6).

Uitgangstekst

Beste Beatrijs,

Een jaar geleden verhuisde ons gezin naar een groter huis. We wonen in een rustige buurt met veel hoogopgeleiden en gepensioneerden. We staan op goede voet met de buren, ook een ouder echtpaar. Sinds een tijdje valt ons iets vreemds op: de buurman schuifelt regelmatig bij een boom in de straat heen en weer, verstoppt briefjes of legt codes met takjes neer. Haast elke dag komt er een oudere dame voorbij die schichtig om zich heen kijkt, iets in haar fietstas stopt, een andere code neerlegt en weer snel wegfiets. Wij kunnen dit vanuit ons huis ongemerkt gadeslaan en dat heeft de detective in ons wakker gemaakt. Het lijkt erop alsof de buurman vreemdgaat. We vragen ons af of we hier iets mee moeten. Mijn man roept weleens: 'Zullen we foto's maken?' Is dit eerlijk of moeten we ons er gewoon niet mee bemoeien?

BUURMAN DOET VERDACHT

In: *Trouw*, 3 januari 2015.

MYSTATUTESANDMYLAWSANDISAACDWELTI
 NGERARANDTHEMENOFTHEPLACEASKEDHIM
 OFHISWIFEANDHESAIDSHETSMYSISTERFO
 RHEFEAREDTOSAYSHEISMYWIFELESTSAID
 HETHEMENOFTHEPLACESHOULDKILLMEFOR
 REBEKAHBECAUSESHEWASFAIRTOLOOKUPO
 NANDITCAMETOPASSWHENHEHADBEENTHER
 EALONGTIMETHATABIMELECHKINGOFTHEP
 HILISTINESLOOKEDOUTATAWINDOWANDSA
 WANDBEHOLDISAACWASSPORTINGWITHREB
 EKAHHISWIFEANDABIMELECHCALLEDISAA
 CANDSAIDBEHOLDOPASURETYSHEISTHYWI
 FEANDHOWSAIDSTTHOUSEISMYSISTERAN
 DISAACSAIDUNTOHIMBECAUSEISAIDLEST
 IDIEFORHERANDABIMELECHSAIDWHATIST

Opdracht 1

- 1 De vragensteller ziet het een en ander en vindt dat verdacht. Wat vind jij
  - a van die waarnemingen?
  - b van die verdenking?
 Geef een korte uitleg bij je antwoord.
- 2 In de vragensteller en haar man is de detective wakker geworden: zij zijn nieuwsgierig. Welk gevoel zou bij jou overheersen als je in hun schoenen stond?

Opdracht 2 Antwoord

Schrijf, in maximaal 80 woorden, jouw antwoord aan deze vragensteller. Neem een duidelijk standpunt in en geef daarbij goede argumenten.

Opdracht 3 Dialoog

Stel je voor dat jij de vragensteller bent. Je besluit dat je de buurvrouw toch moet waarschuwen. Je gaat naar haar toe en je belt aan.

Schrijf het gesprek op dat dan ontstaat. Doe dat in dialoogvorm.

Tip: Zoek een klasgenoot. De een bedenkt wat de vragensteller zegt, de ander bedenkt de antwoorden van de buurvrouw.

Opdracht 4 Brief

De vragensteller is kennelijk een ouder iemand, de buurvrouw ook. Maar jij niet. En jij vindt dat die buurman wel heel opzichtig en onvoorzichtig zijn afspraakjes maakt. Dat kan tegenwoordig toch veel handiger?

Schrijf een brief aan de buurman en leg hem daarin uit hoe geheime afspraakjes tegenwoordig veel handiger gemaakt kunnen worden.

Opdracht 5 Verhaal

Schrijf, met de vraag van deze lezer als uitgangspunt, een verhaal dat boeiend genoeg is om aan je klasgenoten te laten lezen.

Doe het zo

- 1 Kies een hoofdpersoon (de vragensteller, de man van de vragensteller, de verdachte buurman, de vrouw van die buurman of de oudere dame die schichtig om zich heen kijkt).
- 2 Bepaal of je een spannend of een humoristisch verhaal wilt vertellen.
- 3 Zet de gebeurtenissen die in het verhaal moeten voorkomen op een rij.
- 4 Bedenk een paar uiterlijke kenmerken van de personen die een rol in het verhaal gaan spelen.
- 5 Bedenk de omgeving waarin het verhaal zich gaat afspelen.
- 6 Kies een verteller: wordt het een ik-verhaal, een hij- of zij-verhaal of wordt het verhaal verteld door een zogenaamde alwetende verteller, iemand die zelf geen rol speelt in het verhaal?
- 7 Kies een vertelvorm: vertel je de gebeurtenissen chronologisch of begin je ergens middenin of zelfs vlak voor de ontknoping?
- 8 Laat de aantekeningen die je tot nu toe maakte aan een medeleerling lezen. Vraag commentaar; misschien kom je zo op nog betere ideeën.
- 9 Schrijf de eerste versie van je verhaal.
- 10 Bedenk een mooie titel.
- 11 Laat je verhaal aan een paar medeleerlingen lezen. Vraag om opbouwende kritiek, opmerkingen waar je iets aan hebt en waardoor je verhaal alleen maar beter kan worden.

- 12** Schrijf de tweede versie van je verhaal. Let daarbij ook op de vorm:
- duidelijke alinea's
  - misschien hier en daar een witregel?
  - geen spellingfouten
  - correcte interpunctie
- 13** Wissel je verhaal uit met dat van een medeleerling en schrijf een korte beoordeling van elkaars werk.

Opdracht 6 Vraag en antwoord

Met de hele klas maak je een vragenrubriek.

Doe dat zo

- 1** Ieder schrijft (onder een schuilnaam) een vraag zoals die aan Beatrijs Ritsema gesteld zou kunnen worden, dus over een probleem in de omgang met andere mensen.
- 2** De vragen worden ingezameld en willekeurig weer uitgedeeld.
- 3** Schrijf een antwoord, met een helder standpunt en een duidelijke argumentatie onder de vraag.
- 4** Iedereen zoekt zijn eigen vraag, waar nu een antwoord onder staat, terug.
- 5** Lees het antwoord en schrijf jouw mening over het antwoord eronder.
- 6** Bespreek je mening met degene die het antwoord gaf.

